

HALLDÓR GRÖNVOLD

ÁVARP FORMANNS

Mikill árangur af starfinu og hvatning til að gera enn betur

Góð grunnmenntun og möguleikar launafólks til að viðhalda og auka þekkingu sína og færni er mikilvæg forsenda virkrar þátttöku einstaklinganna í samfélaginu og á vinnumarkaði, öflugum atvinnulífs og samfélags velferðar.

Samtök launafólks og atvinnurekenda hafa um langt skeið lagt mikinn og vaxandi þunga í starfi sínu á aukna menntun í atvinnulífinu. Um þetta markmið hefur verið góð samstaða meðal aðila vinnumarkaðarins. Framan af var áherslan einkum lögð á að byggja upp endur- og símenntun fyrir iðnaðarmenn og aðra hópa sem lokið höfðu formlegu námi á framhaldsskólastigi. Starf sem meðal annars skilaði öflugum fræðslustofnunum iðnaðarmanna. Frá aldamótum hefur megináherslan verið lögð á að skapa launafólki með litla formlega menntun möguleika til að afla sér grunnmenntunar og fá viðurkennda margvíslega þekkingu og færni sem það hefur aflað sér. Að baki búa sameiginlegir hagsmunir launafólks og atvinnurekenda á almennum vinnumarkaði og hjá ríki og sveitarfélögum.

Til að ná framangreindum markmiðum hefur í kjarasamningum verið samið um framlög í fræðslusjóði og fræðslustofnanir atvinnulífsins til að fjárfesta í menntun fólks á vinnumarkaði. Jafnframt hafa aðilar vinnumarkaðarins knúð stjórnvöld til að leggja fram fjármuni í sama tilgangi.

Frá aldamótum hefur markvisst verið unnið að uppbyggingu framhaldsfræðslunnar þar sem Fræðslumiðstöð atvinnulífsins hefur gegnt lykilhlutverki. Þá hafa aðilar vinnumarkaðarins í samstarfi við sveitarfélögin, framhaldsskólana og fleiri aðila byggt upp þétt net símenntunarmiðstöðva um land allt sem lyft hafa grettistaki í menntun launafólks á undanföllum árum. Þetta samstarf og árangur þess hefur vakið athygli langt úr fyrir landsteinana.

Í apríl síðastliðnum voru birtar niðurstöður úttektar sem Capacent var falið að framkvæma á framhaldsfræðsluferfinu. Meginmarkmið úttektarinnar var að leggja mat á þróun kerfisins, skilvirgni þess og nýtingu fjár, að skoða hvaða árangri það hefur skilað síðastliðin fimm ár og að kanna hvernig samskiptum milli hagsmunaaðila og þeirra sem taka ákvarðanir er háttað. Sérstök áhersla var lögð á að leggja mat á áhrif og skilvirgni kerfisins.

Um helstu niðurstöðu úttektarinnar segir: „Að mati úttektaraðila hefur framhaldsfræðsluferfið eins og það er afmarkað í lögum náð þeim markmiðum sem sett eru í markmiðskafila laga nr. 27/2010 um framhaldsfræðslu. Þeir fjármunir sem ríkið ver til málaflokksins eru nýttir á skilvirkan hátt og renna með skýrum hætti til þeirra verkefna sem að er stefnt. Þá segir einnig: „Árangurinn er augljósastur hvað varðar þann þátt að breyta lífi og störfum þeirra sem sækja sér nám og þjálfun innan kerfisins, skýr árangur á þeim þætti kemur fram í viðhorfskönnun meðal þeirra sem notið hafa menntunar innan kerfisins.“

Í úttekt Capacent er bent á þætti sem þróa má frekar og bæta, bæði varðandi framhaldsfræðsluna sjálfa og umgjörð hennar. Áhersla er lögð á að kynna framhaldsfræðsluferfið betur fyrir fyrirtækjum og stofnunum og einstaklingum sem kerfið á að þjóna. Bent er á mikilvægi þess að byggja brýr á milli framhaldsfræðslunnar og formlega skólakerfisins og formgera samstarfið þannig að nemendur fái árangur sinn metinn óháð því hvar námið er stundað. Þá er lögð áhersla á að efla enn frekar gæðastarf í framhaldsfræðslunni. Þá er brýnt að efla frekar samstarfið við atvinnulífið til að tryggja enn betur en nú er að framhaldsfræðslan gagnist sem best fyrirtækjum og stofnunum og þeim sem þar starfa.

Verkefnið næstu mánuði og misseri er að þeir aðilar sem málið varðar, mennta- og menningarmálaráðuneytið, Fræðslumiðstöð atvinnulífsins, Fræðslusjóður og fræðsluaðilarnir, móti sameiginlega framtíðarsýn og forgangsraði verkefnum, ákveði hvernig þeim verði best sinnt og af hverjum.

Niðurstöður úttektar Capacent og ánægja og árangur þátttakendanna sjálfra eru góður vitnisburður um mikilvægi framhaldsfræðslunnar og þann árangur sem náðst hefur. Hvoru tveggja er jafnframt mikil hvatning fyrir aðila vinnumarkaðarins og aðra sem vinna að framhaldsfræðslu að halda áfram á sömu braut og gera enn betur.

Halldór Grönvold